

Ošetrovatelství maturitní otázky

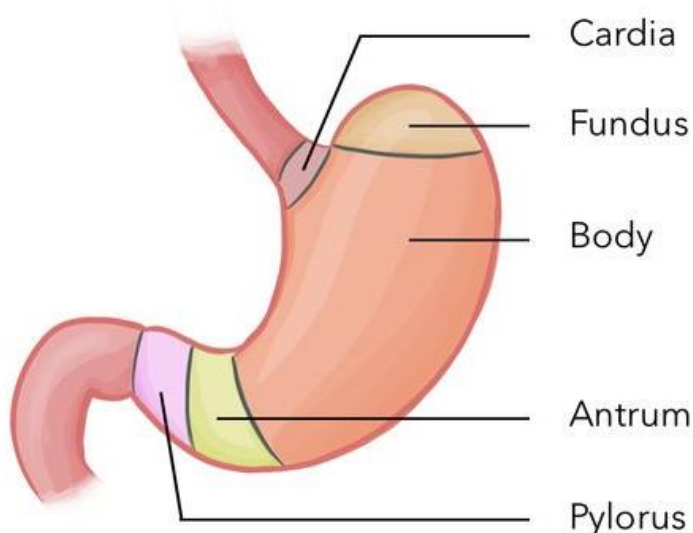
Vředové choroby žaludku a dvanáctníku + dietoterapie

Žaludek (gaster)

- Je to svalový vak v dutině břišní pod levou klenbou brániční
- Jeho velikost je závislá na obsahu žaludku (objem potravy do 2 litrů)
- Žaludek je pokračováním jícnu

Části žaludku:

- Česlo (cardia) – úzká část přechodu v žaludek
- Fundus (fornix) – výklenek v horní části žaludku
- Tělo (corpus) – největší část
- Vrátník – nejužší část, kde žaludek přechází ve dvanáctník

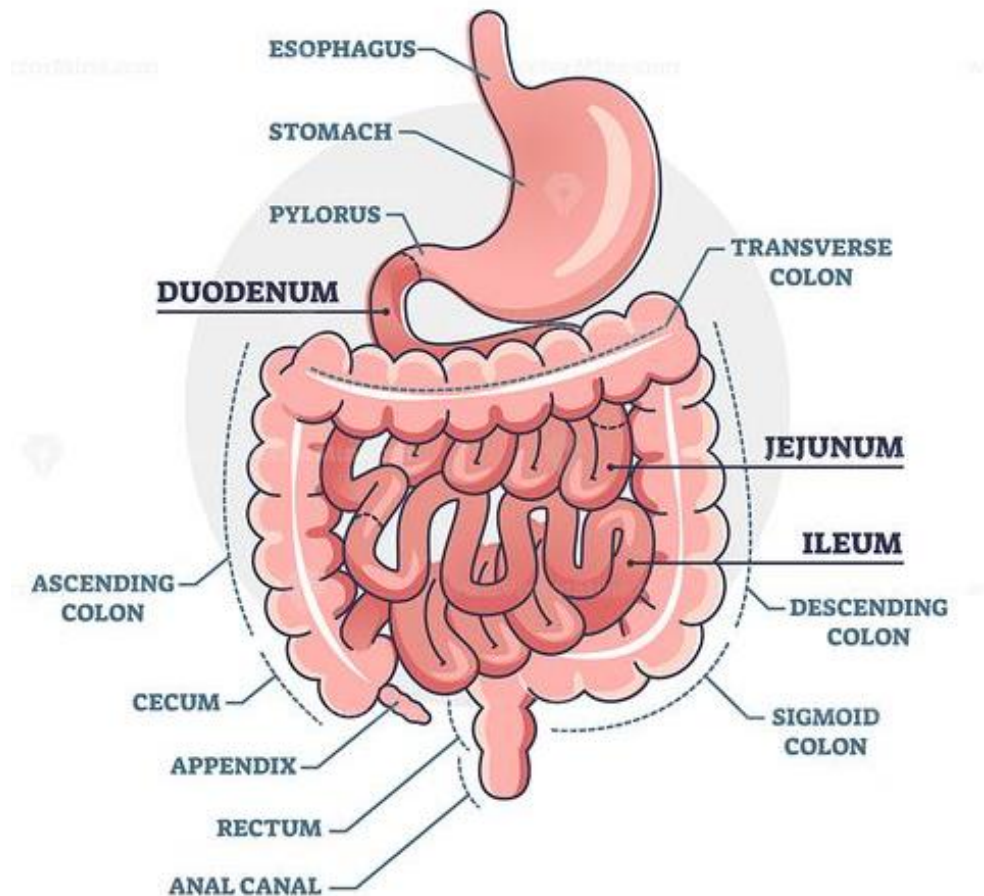

Fyziologie:

- **Mechanická funkce** – Potrava je v žaludku skladována, promíchávána se žaludečními šťávami a rozmělnována.
- **Chemická funkce** – Ke zpracování potravy slouží bezbarvá a silně kyselá žaludeční šťáva.

Dvanáctník (duodenum)

- Součást tenkého střeva
- Podkovovitě stočená počáteční část tenkého střeva navazující na žaludek
- Duodenum je úsek tenkého střeva, kde probíhá vstřebávání živin (resorpce)

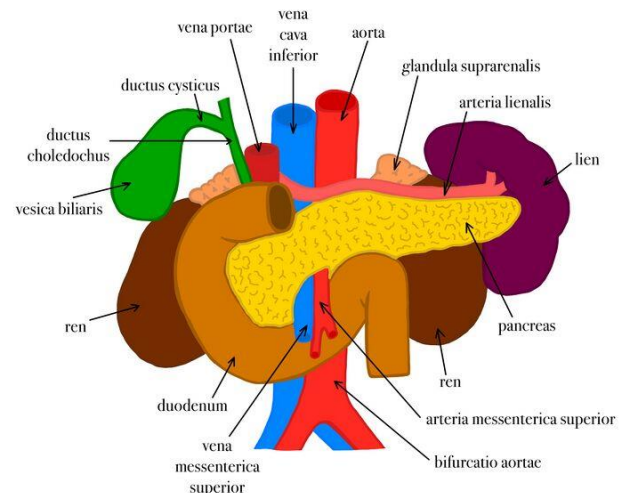

Tenké střevo

- Duodenum
- Tračník (jejunum)
- Kyčelník (illeum)

Tlusté střevo

- Vzestupný tračník (colon ascendens)
- Příčný tračník (colon transversus)
- Sestupný tračník (colon descendens)

Vředy žaludku/dvanáctníku:

chronické → zánětlivé i nezápětlivé → onemocnění žaludku/dvanáctníku → vytvořené na sliznici žaludku/duodena → podílí se na vzniku nepoměr mezi ochrannými a agresivními faktory

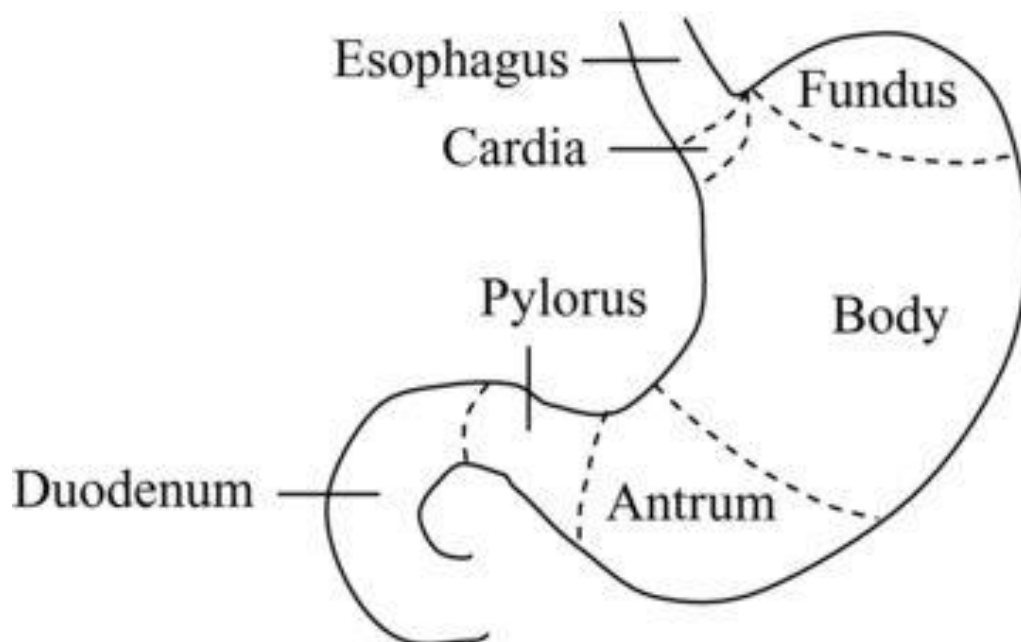
Ochranné faktory: mucin, dobré prokrvení a regenerace sliznice

Agresivní faktory: kouření, kofein, alkohol, helicobacter pylori, kyselina HCl

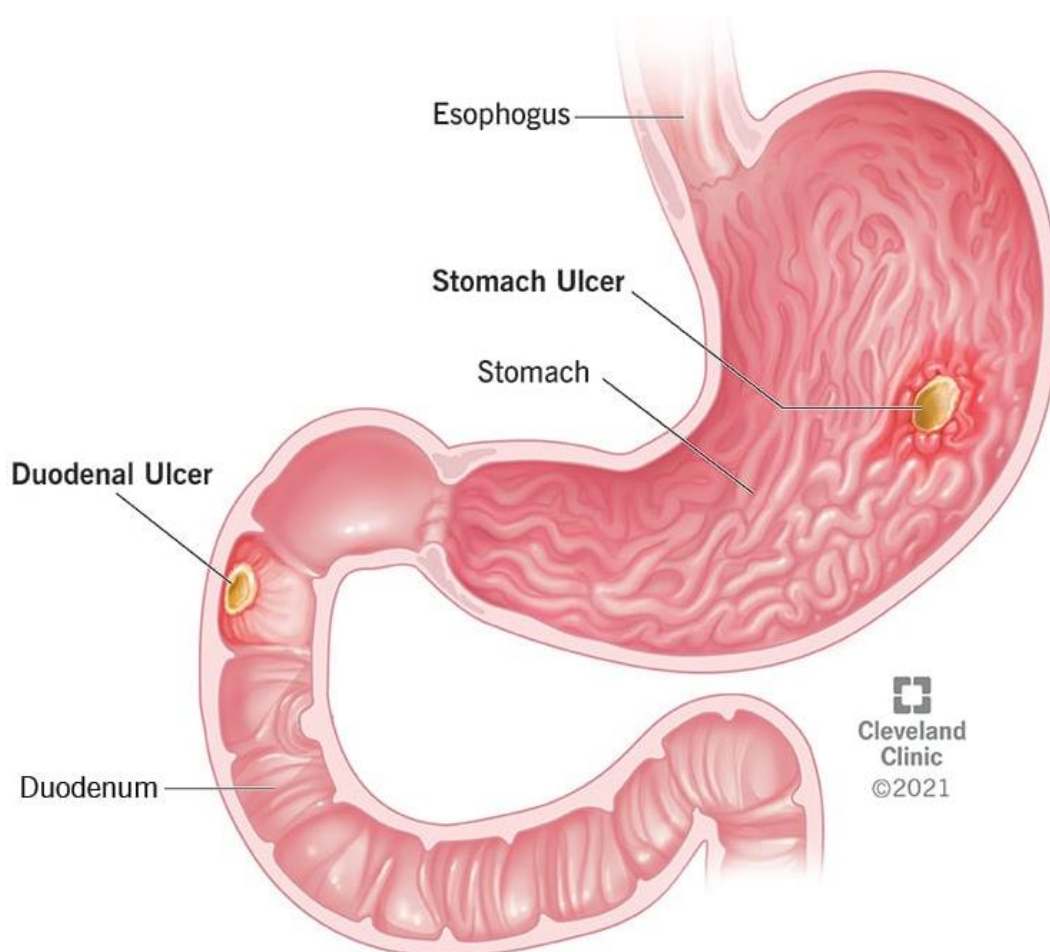
Příčiny: nepoměr mezi agresivními a ochrannými faktory

Příznaky:

žaludeční vřed	duodenální vřed
bolest v epigastriu	bolest v pravém hypochondriu
bolest ihned po jídle	bolest nalačno (2 hod. po jídle)
nechuť k jídlu, strach jíst	chuť k jídlu, beze strachu
zvracení bez úlevy	zvracení s úlevou
kachexie	tendence přejídání
bez vlivu na sezónu	jaro a podzim
obě pohlaví	ženy častěji
věk 30-60 let	věk 20+
hemateméza	meléna

Komplikace: skryté krvácení (makroskopické/mikroskopické), perforace vředu (npb = náhlá příhoda břišní), penetrace = proniknutí vředu do okolních orgánů, maligní zvrát (nádor)

Diagnostika:

Anamnéza	OA (koření, alkohol, kofein, fast food), PA (stres)
FF = fyziologické funkce	beze změn, při krvácení hypotenze a tachykardie
Pohled, pohmat, poklep, poslech = fyzikální vyšetření	kachexie (vředy žaludku), obezita (vřed duodena)
Laboratorní odběry	HTO KO+diff OKBD CRP OLM K+C
Endoskopické vyšetření	gastroskopie

Léčba:

a) konzervativní = úprava životního stylu, NE kořeněná jídla + alkohol + káva

antiulcerotika, antacidy, ATB, para spasmolytika,
dispenzarizace

b) chirurgicky = resekce, Billroth 1 a 2, vagotomie

Dietoterapie:

- dieta číslo 2 (žaludeční, šetrící) nebo 1 (kašovitá)
- menší dávky 6-7x denně, vyloučit kořeněná jídla
- teplota jídla vlažná
- vyloučit tuhou zeleninu, černou kávu/čaj
- Coca-Cola lite/zero
- jídlo s bílkovinami, monitorace vzhledu stolice